

QUÆSTIO MEDICA,

341
73

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS
manè discutienda in Scholis Medicorum, die Veneris
tertiâ Februarii.

M. PETRO DAQUIN, Doctore Medico, Regis ordinario,
& in horto Regio Professore Botanico, Præside.

An in apoplexiâ, præmissâ venæ sectione, felicior purgatio?

I.

AFFECTUUM, quos *νερωτικὸς* græci, latini *soporosos* nominant, acutissimus, apoplexia. Subita est sensus omnis & animalis motus cessatio cum vocis amissione, & respiratione plus minus læsâ, salvo licet sæpius pulsû. Causas habet vel *venarum interceptionem* vel spirituum universæ cerebri substantiæ medullari insidentium inertiam; hinc præcipuâ in sanguineam, & phlegmaticam seu serosam divisio; sedem habere in ventriculis cerebri nec docet ratio, nec experientia confirmat; in ipsius meditullio firmiori ratione comprobatur. Si spiritus cerebelli incolæ unâ fuerint in virio *vehemens* sane *apoplexia* & *insanabilis*, maxime si stertor, pulsus vix sensibilis, & spuma superveniant. Liber in *caro* & *catalepsi* respirationis usus, pulsus in *syncope* penenullus, sentiendi vis in *uteri præfocatione* illæsa, febris lenta & continua *lethargi* Comes, & convulsivus in *epilepsiâ* motus, summum singulorum ab apoplexiâ discrimen aperiunt. Non quo inopinato corripit impetu, eodem solvitur; at in *hemiplegiam* si non semper, in *paraplegiam* saltem definit aliamve particularem (cui nomen usus nondum indidit) apoplexiæ non *paralyseos* speciem; à quibus si denuo apoplexia, priori quanto peior? Causa ipsius efficiens summam laborantis arcem, novo furore dum impetit, firmiorem in eâ pedem infigit; num illam inde dejiciet? qui ipsam purgatione primo & præcipue impugnet.

Ex Hipp.
pt. 24. l.
4. acut.

IN *acutis cunctari, malum.* Acutorum parens est humor vel in partibus hùc illùc mobilis, vel illis infixus tenaciùs; ille copia, fermento vel utrilque turget, hic vel premit mole, vel frigore *vapori.* Ille omni vacuationum genere *statim* pulsandus foras, *quo vergit maxime, per loca naturæ convenientiora*; hic quia *Crudus*, à *Coctione*, si speranda, medicandus; aliàs de ipso non nihil vacuatione detrahe, quâ superstitis *Coctio* promovetur, & naturæ robur additur. Hæc *Coctio* in suæ cum substantiæ, tum qualitatum mutatione, quæ attemperatio est, consistit; hinc bilis tenuior Crassescendo coquitur, Crassior, & viscidior puita *Coctione* attenuatur; sic suo quivis modo *Coctus* humor, pro substantiæ diversitate ad motum fit habilior, *statim & initio movendus* convenienti pharmaco, *vias quibus movebis*, prius consule, & *redde liberas* perquas meare possit humor. Ab his Pharmaci *varietas*, delectus & eventus felix.

I I I.

VITA, quæ in sensus & motus robore confirmatur, à jugi & libero sanguinis circuitu maxime pender. Hic tum idoneam vasorum, per quæ vehitur capacitatem requirit, tum convenientem principiorum sanguinem constituentium mixtionem. Deficit illa, quod jam copiosiori tunc liquori ferendo spacium? qui fiet jam partium ejus, quæ in spirituum substantiam debent facessere, secretio; hæc viciatâ minor cuditur spirituum copia, nimius sit crudorum humorum aut ineptorum proventus; spiritus, his si imbuantur, inertiores. A pauciore spiritu languent functiones, uberiori horum *genesis* sanguis in dies ineptior; crudorum cumulus puitam parit lentius mobilem, parti hærentem firmiùs, & ægrius ab ea divellendam; ineptorum productio si sulphureorum, in furias adigit massam sanguineam, *Causode & Phrenitide* testibus, disrumpit vasâ & quâ datâ portâ ruit, in *abcessibus*, vicina quæque causticâ tanquam vi corrodit, in *ulceribus*; terrea aqueave dominium tenent? quas non strages in *maniacis* illa, hæc

in *œdematosiſ* ſuſcitant affectibus? in his variæ indolis humoribus, ſons omnis apoplexiæ, multiplex à compreſſione cerebri, diminutâ ſanguinis mole ſolvenda; plurimi ex ſanguinis in cerebri ſubſtantiam, vaſis ruptis, effuſione, ἀφώτοι; quem partium vis elãſtica dum in vaſa repelleret, eundem velocior fluentis per apertioreſ venæ ſectæ viam curſus ſecum raperet: quot à ſumme familiari apoplexiæ cauſa & frequenti pituitâ, cerebri partes medulloſas aut ſtrictius obligante, pereunt attoniti; quæ per ſanguinis detractiõnem ſublata partim, partim in majorem acta motum, jam foret Pharmacò minus contumax, quot jugulat inſultibus apoplecticis, ſpirituum narcotiſis, hanc in ſanguine concluſam partim aperta vena diſcuteret, & reliquam detraheret ſubſequens purgatio.

I V.

SANGUINIS miſſio, non modo prima univerſalium evacuationum, ſed & reliquis præſtantioreſt, & tutior maxime in acutis tam præcavendis, quam perſanandis, illorum effectricem futuram evacuat materiẽ, ejuſdem in his efferæ, vim & impetum infirmat, dum derivat hanc, aut revellit à ſedibus, aut ipſius pondere preſſas erigit vires: *plethoram* non minus, quam *cacochymiam*, quanto univerſaliorem, ſolvit, abile ſive oriatur, ſive ſit pituitæ fætuſ, aut humor ater ipſam induxerit; modo in priori caſu largior, in pituitosâ cautus, & in melancolicâ non liberalior illam præſcripſeris ſanguinis miſſionem; citiſſime imperata quantæ futura ſit in apoplexiâ utilitatis, ipſe judices. Calorem nativum, qui ſummæ ſemper ſit curæ medentibus, eventilat pene obrutum, liberum ſanguini reſtituit motum, fluxuris humoribus patientiores reddit vias, impervias aperit, quid pluralis pulſus in hoc morbo vix exlex ipſam coindicat & adhortatur.

V.

PRÆVIÆ non raro invaleſcunt ſenſim ad apoplexiam diſpoſitiones; his methodo *pro phylaeticâ* opus, frigus ergo quo ſenium indies concidit, ſenſim & aſſiduè moderatis alteretur

calidis, & admotis, & assumptis; sit temperantia vivendi lex, non gula; nullus vel parcius sit usus omnium, quibus exhauriuntur spiritus; de crassiore habitu, pinguiore, ac proinde inertiore, non nihil demant identidem tum artis auxilia tum exercitium multum & frequens; tandem *athletica constitutio ad summum progressa haud cunctanter solvatur*, diætâ & evacuatione. Sic cavetur ab apoplexiâ. At ipsâ percutiente statim consultis viribus, utriusque brachii vena pertundatur, secûs venæ sectionis succedaneæ *scarificationes, sanguisugæ* &c. in usum veniant. Mox præcipuis internis cavitatibus, earumve glandulis repurgandis studeat Medicus, intestinis per *enemata & glandes*, ventriculo & vicinis partibus, vel per *Emetica*, vel per *sennata, aloetica, diagrediata*, &c. quanti tunc auxilii *errhina, gargarismata, apophlegmatismi*, & alia id genus *caput purgia*? Ni pessimus in sanis tabaci usus ipso cibo frequentior, & ardentium liquorum vel acerrimorum potus (summæ jam & quotidianæ hominum deliciæ,) sensus hos obtunderent: firmabis jam ventriculum & caput roborantibus, quibus assumptorum, parcius licet, felicior coctio fit, & uberior gignuntur spiritus, quibus humor morbi causa, per sanguinem missum, in motu positus, in motu servatur; servato motu concoquitur, concoctus repetitis cedit purgantibus, sic totus foras eliminandus.

Ergo in apoplexiâ, præmissâ venæ sectione, felicior purgatio.

Domini Doctores disputaturi.

M. Ludovicus de Vaux.

M. Franciscus Vernage.

M. Dionysius Puyloo.

M. Petrus Maran.

M. Franciscus Faustus Alliot,

M. Raphaël Maurin.

Medicus Regis ordinarius.

M. Carolus Contugi.

M. Joannes-Baptista Dodart.

M. Petrus Crescé.

Proponebat Parisiis CLAUDIUS DUFRESNE, Parisinus,
Baccalaureus Medicus. A. R. S. H. 1696.

Apud Franciscum Muguet, Regis & Facultatis Medicinæ Typographum.